

Polonijne Okienko na Świat (13/03/2026)

Świat

- FBI opublikowało ponad 50 stron notatek z przesłuchań kobiety ws. afery Epsteina, która twierdziła, że została wykorzystana seksualnie przez Trumpa i Epsteina w latach 80., gdy miała ok. 14 lat.
- Ukraina wysłała do Jordanii specjalistów i drony przechwytyjące, aby chronić bazy USA przed atakami Iranu; zespół wyruszył na prośbę Amerykanów.
- Japonia pierwsza na świecie dopuściła do sprzedaży leki oparte na przeprogramowanych komórkach macierzystych (iPS).
- We Lwowie Ukraińcy otworzyli “wojskowo-patriotyczną” szkołę o nazwie “Banderowiec” dla młodych ludzi od 15 do 25 lat.
- Iran podał warunek odblokowania cieśniny Ormuz. Umożliwi przepływanie statkom z krajów, które wyrzucą dyplomatów USA, czy Izraela. Trump grozi.
- Irańskie drony uderzyły w lotnisko w Kuwejcie (trafiając 2 składy paliwa i powodując duży pożar) oraz w port w Bahrajnie, a w Arabii Saudyjskiej pocisk spadł na budynek mieszkalny w mieście Chardż, zabijając 2 osoby i raniąc 12.
- Trump zadzwonił do Putina i długo rozmawiali nt. Iranu oraz Ukrainy. Wg Trumpa, Putin z uznaniem mówił o amerykańskiej operacji wojskowej jako imponującej, a rozmowa była “bardzo dobra”.
- Trump zadeklarował, że cokolwiek wykaże śledztwo ws. zbombardowania irańskiej szkoły dla dziewcząt, na skutek którego zginęło 168 osób, będzie mógł z tym żyć.
- Mojtaba Chamenei – drugi syn zmarłego najwyższego przywódcy Iranu ajatollaha Alego Chameneiego – został wybrany jego następcą – poinformowały irańskie media państwowe. Decyzja ta może doprowadzić do jeszcze większej eskalacji konfliktu na Bliskim Wschodzie – Donald Trump mówił bowiem wcześniej, że jest to dla niego „wybór nie do zaakceptowania”.
- Administracja USA wyraziła zaskoczenie i niezadowolenie z rozmiaru izraelskich nalotów na irańską infrastrukturę paliwową, przeprowadzonych w miniony weekend. Według amerykańskiego portalu Axios jest to pierwszy wyraźny sygnał różnicy zdań między Waszyngtonem a Tel Awiwem od początku wojny z Iranem.
- Syryjska armia poinformowała we wtorek rano, że pociski artyleryjskie wystrzelone z terytorium Libanu spadły w pobliżu miasta położonego kilkadziesiąt kilometrów na zachód od Damaszku, stolicy Syrii.

- Synagoga w belgijskim mieście Liège została uszkodzona w eksplozji, do której doszło w poniedziałek nad ranem - informują belgijscy nadawcy VRT i RTBF, powołując się na belgijską policję.
- Ofiary brutalnego wykorzystywania seksualnego zeznawały w izraelskim parlamencie o istnieniu w Izraelu sieci rytualnej pedofilii, w której mają być lekarze, policjanci oraz dawni i obecni postowie.
- Korea Południowa sprzeciwia się przeniesieniu przez USA zestawów przeciwrakietowych Patriot z tego kraju na Bliski Wschód, ale nie jest w stanie się temu przeciwstawić - przyznał prezydent Korei Południowej Lee Jae Myung.
- USA w pierwsze 2 dni wojny z Iranem zużyły amunicję za 5,6 mld \$, a Kongres jest zaniepokojony szybkim spadkiem zapasów amunicji precyzyjnej.

Polska

- Orlen reaguje na wzrosty cen paliw i obniża marżę na diesla z 25 groszy do zera. Ma to złagodzić wzrost cen.
- Skarbowka sprawdza osoby, które kupiły nieruchomości w Dubaju. Służby zainteresowały się faktem, że mieszka tam kilkanaście tys. Polaków.
- Pijani obywatele Ukrainy śmiertelnie potrącili autem kobietę na chodniku w Dębnicy Kaszubskiej i uciekli.
- Kolumbijczyk zatrzymany za brutalne pobicie przypadkowej kobiety w Kutnie to były najemnik z wojny na Ukrainie; niedawno przyjechał do Polski.
- Naukowcy z Narodowego Centrum Badań Jądrowych stworzyli koncepcję reaktora chłodzonego helem, który jednocześnie produkuje prąd, ciepło i wodór.
- Kandydat PiS na premiera Polski, Przemysław Czarnek, opowiedział się za przywróceniem poboru do wojska młodych mężczyzn, choć nie na starych zasadach (2 lata w wojsku), a w "pewnym zakresie".
- Według badania poparcia dla partii politycznych wybory parlamentarne wygrałaby teraz KO z powiększającą się przewagą nad PiS. Pięć partii w Sejmie, poza nim - wszyscy koalicjanci rządu poza Lewicą.
- Na konwencji w Krakowie prezes PiS Jarosław Kaczyński poinformował, że kandydatem partii na premiera będzie były minister edukacji i nauki Przemysław Czarnek. – Jak słyszałem, mam być maszynistą w tym pociągu, ale kierownikiem pociągu jest i będzie prezes Jarosław Kaczyński – powiedział kandydat.
- Zakończyły się wybory władz Koalicji Obywatelskiej. Na przewodniczącego partii wybrany został Donald Tusk, który był jedynym kandydatem – ogłosili przedstawiciele ugrupowania. W wyborach na szefów struktur regionalnych triumfowali politycy wcześniej związani z Platformą Obywatelską. W dwóch województwach zapowiedziano złożenie protestów wyborczych.
- Donald Tusk startujący w wewnętrznych wyborach bez kontrkandydata utrzymał stanowisko przewodniczącego Koalicji Obywatelskiej. W większości regionów sytuacja też jest wyjaśniona. Widać, że ugrupowanie szykuje się na wybory parlamentarne w przyszłym roku.
- – Z całą pewnością inny Donald ma realny wpływ na to, co się dzieje z paliwami na świecie. Tam proszę kierować pytania, a nie do skromnego polskiego Donalda – powiedział premier Donald Tusk, pytany o wzrost cen paliw po ataku USA i Izraela na Iran. – Ani Orlen, ani nikt inny nie ma prawa zarobić na tej sytuacji – mówił.
- Mimo że w życie weszła ustawa o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy, urząd miasta chce nadal finansować obywateli Ukrainy. Nad uchwałą w tej sprawie będą dyskutować radni podczas czwartkowej sesji Rady Warszawy.

- Właściciel auta nie ma obowiązku wskazywania siebie jako kierowcy na zdjęciu z fotoradaru, bo prawo do obrony pozwala odmówić składania zeznań na własną niekorzyść - oceniła komisja doradzająca rządowi ws. Prawa Karnego.
- Ruszyło polskie śledztwo Prokuratury ws. afery Epsteina – po analizie akt z USA stwierdzono, że osoby z Krakowa miały wysłać Epsteinowi informacje o gotowości kobiet i nieletnich dziewcząt do wyjazdu pod pozorem pracy za granicą, a były potem molestowane.
- Prezydent Karol Nawrocki zapowiedział w czwartek wieczorem, że nie podpisze ustawy dotyczącej unijnej pożyczki SAFE na zakupy związane z obronnością i bezpieczeństwem.

Australia

- Australia prześle Zjednoczonym Emiratom Arabskim zaawansowane pociski rakietowe powietrze-powietrze średniego zasięgu i wyśle samolot nadzoru Boeing E-7A Wedgetail na Bliski Wschód na cztery tygodnie. Premier Albanese ogłosił w poniedziałek, że wsparcie ma charakter obronny i ma chronić region przed irańskimi atakami po eskalacji konfliktu.
- Rynek wycenia dalsze wzrosty stóp procentowych w Australii (możliwe do 4,10% w marcu) ze względu na wysoką inflację (3,8% r/r w grudniu) i silny rynek pracy. Oczekuje się, że stopy pozostaną wysokie w 2026 r.
- W Australii serię spotkań odbyła delegacja Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) oraz przedstawiciele polskich uczelni wyższych. Spotkania miały na celu promocję polskiej oferty edukacyjnej wśród Polonii.
- Rodziny w Australii przygotowują się na kolejny wzrost kosztów utrzymania, ponieważ ceny energii gwałtownie rosną. Organizacje charytatywne zwiększają rozdawanie darmowej żywności w czasie Ramadanu, aby pomóc osobom, które już teraz zmagają się z trudnościami finansowymi.
- Sześć zawodniczek irańskiej reprezentacji kobiet w piłce nożnej otrzymało wizy humanitarne w Australii, podały władze. Minister imigracji Tony Burke powiedział, że kobiety „zostały przeniesione w bezpieczne miejsce” w asyście australijskiej policji.
- Władze australijskiego Terytorium Północnego ostrzegają przed potężnymi krokodylami, które pojawiły się przez powódź w mieście Katherine i jego okolicach. W związku z pojawieniem się gadów zarządzono ewakuację.
- W Partii Narodowej Australii (The Nationals) doszło do nagłej zmiany lidera. Z tej funkcji zrezygnował David Littleproud oświadczając, że nie ma już energii do pełnienia tej roli. Na nowego lidera wybrany został Matt Canavan.

Opracował:

Bogusław P.